

ANATOMIA

DIETETYKA

**Harmonogram zajęć i kryteria zaliczenia
I semestr
w roku akademickim 2025/2026**

HARMONOGRAM ZAJĘĆ

Wykłady

Wtorki, godz. 11.30–13.00 – niestacjonarnie, synchronicznie.

Ćwiczenia

Czwartki, godz. 11.30–13.00 – stacjonarnie, sale prosektoryjne, Katedra Anatomii, ul. Kopernika 12.

Wykład wprowadzający do ćwiczeń prosektoryjnych odbędzie się stacjonarnie w Sali Wykładowej Katedry Anatomii w czwartek 02.10.2025, w godz.: 11.30–13.00.

I. 1. Układ narządu ruchu (część bierna). Wykład 07.10.2025. Ćwiczenia 09.10.2025.

Pozycja anatomiczna ciała ludzkiego. Osie i płaszczyzny. Ogólna budowa kości i ich połączenia. Budowa kręgów i typy ich połączeń, kręgosłup jako całość. Szkielet klatki piersiowej. Obręcz barkowa; szkielet wolnej kończyny górnej – staw ramienny, łokciowy, stawy ręki. Obręcz miedniczna - stawy krzyżowo-biodrowe, spojenie łonowe. Szkielet wolnej kończyny dolnej - staw biodrowy, staw kolanowy, stawy skokowe, stawy stopy. Czaszka: kości twarzoczaszki, mózgowoczaszki i ich ogólna charakterystyka. Doły czaszki. Połączenia kości czaszki. Kości pneumatyczne.

2. Układ narządu ruchu (część czynna). Wykład 14.10.2025. Ćwiczenia 16.10.2025.

Odmiany tkanki mięśniowej człowieka. Układ mięśni szkieletowych i ich podział czynnościowy. Mięśnie głowy (mięśnie żwaczowe i mięśnie mimiczne). Mięśnie szyi (mięśnie nadgnykowe i podgnykowe). Mięśnie klatki piersiowej, ściany brzucha i miednicy mniejszej. Mięśnie obręczy barkowych i mięśnie kończyn górnych. Mięśnie obręczy miednicznej i mięśnie kończyn dolnych.

Kolokwium pisemne i praktyczne z układu narządów ruchu (rozpiska nr I). 23.10.2025.

II. Układ nerwowy. Wykład 21.10.2025. Ćwiczenia 23.10.2025. I kolokwium.

1. Podział anatomiczny i czynnościowy układu nerwowego. Podstawowe pojęcia układu nerwowego. Budowa zewnętrzna i wewnętrzna: rdzenia kręgowego, pnia mózgu. Nerwy rdzeniowe i czaszkowe. Budowa zewnętrzna i wewnętrzna mózdzku.

2. Wykład 28.10.2025. Ćwiczenia 30.10.2025.

Kresomózgowie – budowa zewnętrzna i wewnętrzna; komory mózgu, układ opon mózgowia i rdzenia kręgowego; krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Pojęcie dróg nerwowych: drogi projekcyjne – drogi wstępujące i zstępujące. Podział dróg zmysłowych. Ogólna charakterystyka dróg zmysłowych.

III. Narządy zmysłów. Wykład 04.11.2025. Ćwiczenia 06.11.2025.

Narząd wzroku, gałka oczna, narządy dodatkowe oka. Droga wzrokowa. Narząd słuchu i równowagi. Droga słuchowa i równowagi. Narząd węchu, okolica węchowa jamy nosowej, droga pobudzenia nerwowego zmysłu węchu. Narząd smaku i droga smakowa.

Kolokwium pisemne i praktyczne z układu nerwowego i narządów zmysłów (rozpiska nr II i III). 13.11.2025.

IV. Układ naczyniowy. Wykład 18.11.2025. Ćwiczenia 20.11.2025.

1. Schemat dużego i małego krążenia. Aorta i jej główne odgałęzienia, żyła główna górna i dolna i ich najważniejsze dopływy. Pojęcie kątów żylnych. Pojęcie krążenia wrotnego. Układ chłonny: narządy limfatyczne centralne i obwodowe. Główne naczynia chłonne.

2. Układ naczyniowy. Wykład 26.11.2025. Ćwiczenia 28.11.2025.

Budowa ogólna serca, ściany przedsionków i komór, szkielet serca, zastawki przedsionkowo-komorowe, zastawki tętnicze, mechanizm ich funkcjonowania w cyklu pracy serca. Układ przewodzący serca, jego położenie, budowa i czynność. Unerwienie serca, tętnice wieńcowe i żyły serca.

V. Układ oddechowy. Wykład 02.12.2025. Ćwiczenia 04.12.2025.

Jama nosowa, położenie i ujścia zatok przynosowych. Gardło: położenie, ściany, podział i połączenie jamy gardła z otoczeniem. Topografia i budowa krtani, jama krtani i narząd głosu. Tchawica, oskrzela główne: budowa i położenie. Drzewo oskrzelowe i oddechowe. Płuca: budowa, unaczynienie czynnościowe (mały krwiobieg) i odżywcze oraz unerwienie płuc. Jamy opłucnej, zachyłki opłucnowe i ich rola w procesie oddychania.

Kolokwium pisemne i praktyczne z układu naczyniowego i oddechowego (rozpiska IV i V). 11.12.2025.

VI. Układ moczowo-płciowy. Wykład 09.12.2025. Ćwiczenia 11.12.2025.

Układ moczowy: budowa zewnętrzna i wewnętrzna nerek. Budowa i położenie moczowodów i pęcherza moczowego. Podział i położenie cewki moczowej u płci żeńskiej i męskiej. Czynnościowy podział układu moczowego. Układ płciowy; narządy płciowe męskie zewnętrzne i wewnętrzne. Narządy płciowe żeńskie wewnętrzne i zewnętrzne.

VII. Układ dokrewny, powłoki skórne. Wykład 16.12.2025. Ćwiczenia 18.12.2025.

Budowa, położenie i czynność: podwzgórze, przysadki mózgowej, szyszynki, tarczycy, przytarczyc, trzustki, nadnerczy i gonad.

Kolokwium pisemne i praktyczne z układu moczowo-płciowego i układu dokrewnego. 08.01.2026.

VIII. Układ pokarmowy. Wykład 13.01.2026.

1. Jama ustna: przedsionek jamy ustnej (ograniczenie, ujścia ślinianek przyusznych), jama ustna właściwa (podniebienie twarde, miękkie, przepona jamy ustnej, ujścia ślinianek podżuchwowych i podjęzykowych), język: budowa zewnętrzna (części języka, podział brodawek języka), mięśnie zewnętrzne i wewnętrzne języka, zmysł smaku (droga smakowa), cieśń gardzieli (ograniczenie, migdałki: podniebienne i językowe).

2. Układ pokarmowy.

Gardło (położenie, budowa ściany gardła, piętra jamy gardła, struktury anatomiczne na ścianach jam gardła, pierścień chłonny Waldeyera). Przełyk (położenie, części anatomiczne, budowa ściany. Żołądek (położenie, rzut na szkielet, sąsiedztwo, budowa zewnętrzna i wewnętrzna, unaczynienie, unerwienie).

WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ

1. Anatomia człowieka z elementami fizjologii pod redakcją J. Skrzata i J. Walochy. Wydawnictwo UJ
2. Anatomia człowieka pod redakcją Janiny Sokołowskiej-Pituchowej
3. Dowolny kolorowy atlas anatomiczny (np. Atlas anatomii – Peter Abrahams)

ZASADY OGÓLNE OBOWIĄZUJĄCE W ZAKŁADZIE ANATOMII

- Ubiory wierzchnie należy zostawiać w szatni ogólnej, a bagaż podręczny (torby, plecaki itp.) – w zamykanych szafkach studenckich. Szafki te trzeba obowiązkowo opróżniać po zajęciach. Kluczyki do szafek są wydawane na podstawie legitymacji studenckiej w szatni ogólnej i tam należy je zwrócić wychodząc z Zakładu.
- Ubiór na wykładach i ćwiczeniach powinien być czysty i schludny. Na ćwiczeniach w prosektorium obowiązują fartuchy ochronne z długimi rękawami, własne ochronne rękawiczki lateksowe oraz pęsety anatomiczne. Podczas ćwiczeń długie włosy powinny być upięte.
- Wskazane jest, aby studenci nosili podczas zajęć plakietki identyfikujące z imieniem i nazwiskiem.
- Na terenie prosektorium obowiązuje zakaz spożywania posiłków i napojów.
- **Niedopuszczalne jest wychodzenie w fartuchach używanych w prosektorium poza budynek Zakładu Anatomii.**
- W budynku Zakładu Anatomii oraz na otaczającym go terenie będącym własnością Uniwersytetu obowiązuje – zgodnie z rozporządzeniem władz Uczelni – całkowity zakaz palenia wyrobów tytoniowych, również tzw. e-papierosów. Zakaz nie dotyczy specjalnie wydzielonego i oznaczonego miejsca przed budynkiem.
- Każdy student podpisuje na pierwszych zajęciach oświadczenie o zaznajomieniu się z regulaminem Katedry i warunkami zaliczenia przedmiotu.

Zabronione jest używanie w czasie kolokwium, czy podczas egzaminu jakichkolwiek urządzeń komunikacji elektronicznej, np. radiotelefon, smartfon, smartwatch, palmtop, mikrośłuchawka itp. Próba porozumiewania się w trakcie testu będzie skutkować natychmiastową dyskwalifikacją. Sprawdzian w takim wypadku zostanie unieważniony, a student otrzyma zerową liczbę punktów.

KRYTERIA ZALICZENIA

I. Zasady uczestnictwa w zajęciach.

1. Wykłady i ćwiczenia odbywają się według harmonogramu, a okresem zaliczeniowym przedmiotu są dwa semestry. Przedmiot kończy się egzaminem w sesji letniej. Zajęcia prowadzone są w formie wykładów i ćwiczeń prosektoryjnych. Wykłady odbywają się w formie zajęć zdalnych (na platformie Teams).

2. Obecność na wszystkich ćwiczeniach (w swojej grupie) jest obowiązkowa.

3. Dopuszczalna jest jedna usprawiedliwiona (zwolnienie lekarskie) nieobecność w semestrze. Należy ją odrobić – do końca danego bloku tematycznego – w formie uzgodnionej z asystentem prowadzącym zajęcia.

4. Student ma obowiązek systematycznego przygotowania się do zajęć. Na każde ćwiczenia należy być przygotowanym z treści programowych zawartych:

- w wykładach poprzedzających ćwiczenia
- w rekomendowanych podręcznikach, atlasie

Przygotowanie do zajęć będzie sprawdzane.

II. Ocena efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności.

Każdy blok tematyczny kończy się kolokwium, podczas którego sprawdzane jest opanowanie materiału praktycznego i teoretycznego.

Kolokwium pisemne składa się z 20 pytań. Maksymalna ilość punktów z każdego kolokwium wynosi 20.

Sprawdzian praktyczny wymaga rozpoznania 10 struktur anatomicznych zaznaczonych na preparatach prosektoryjnych.

Poniżej – sposób przeliczania uzyskanych punktów na ocenę z kolokwium teoretycznego.

Uzyskane punkty	Ocena
12 – 13,75	Dostateczny
14 – 15,75	Dostateczny +
16 – 17,75	Dobry
18 – 18,75	Dobry +
19 – 20	Bardzo dobry

Poniżej – sposób przeliczania uzyskanych punktów na ocenę z kolokwium praktycznego.

Uzyskane punkty	Ocena
5,6	Dostateczny
7	Dostateczny +
8	Dobry
9	Dobry +
10	Bardzo dobry

III. Warunki zaliczenia przedmiotu i dopuszczenia do egzaminu.

Obecność na ćwiczeniach zgodnie z harmonogramem i z zasadami uczestnictwa.

Uzyskanie nie mniej niż 60% z każdego kolokwium teoretycznego (12 pkt.) i nie mniej niż 50% z każdego kolokwium praktycznego (5 pkt.).

W przypadku nieobecności (zwolnienie lekarskie) zachodzi konieczność zdania zaległego kolokwium w ciągu tygodnia od zakończenia zwolnienia lekarskiego u koordynatora przedmiotu.

Kolokwium praktyczne student poprawia u asystenta prowadzącego ćwiczenia w okresie poprzedzającym kolejny sprawdzian.

Warunkiem dopuszczenia do I terminu egzaminu w sesji letniej jest zdanie wszystkich przeprowadzonych kolokwium teoretycznych i praktycznych (zaliczenie z przedmiotu).

Studenci, którzy nie spełnią warunków przystępują do kolokwium zaliczeniowego (termin I) w formie pisemnej 30 pytań (30 pkt.) Warunkiem zaliczenia kolokwium jest uzyskanie 60%, tj. 18 pkt.

W przypadku nie spełnienia tych warunków studenci tracą I termin egzaminu i nie uzyskują zaliczenia z przedmiotu. Przystępują do kolejnego kolokwium zaliczeniowego (termin II) w sesji poprawkowej we wrześniu w formie analogicznej do I terminu.

Liczba pytań na kolokwium zaliczeniowym może być modyfikowana, ale zawsze konieczne jest uzyskanie minimum 60 % punktów w celu otrzymania zaliczenia.

Wynik negatywny skutkuje niedopuszczeniem do II terminu egzaminu.

Do zaliczenia egzaminu w I terminie w sesji letniej wymagane jest uzyskanie minimum 60% (24pkt.) poprawnych odpowiedzi. (40 pkt. max.). W przypadku uzyskania oceny negatywnej przewidziany jest II termin egzaminu w sesji poprawkowej. Nie jest przewidziany egzamin z części praktycznej z przedmiotu.

Poniżej – sposób przeliczania punktów na ocenę.

Uzyskane punkty	Ocena
24 – 27,75	Dostateczny
28 – 31,75	Dostateczny +
32 – 34,75	Dobry
35 – 37,75	Dobry +
38 – 40	Bardzo dobry